

Binnen de vaste commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelings-samenwerking hebben de onderstaande fracties de behoefte vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over onder meer de Geannoteerde agenda van de formele Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking 4 mei 2023.

De voorzitter van de commissie,
Wuite

De adjunct-griffier van de commissie,
Prenger

Inhoudsopgave

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Inbreng VVD-fractie

Inbreng D66-fractie

II Antwoord / Reactie van de Minister

III Volledige agenda

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Inbreng leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda en hebben daarover nog enkele vragen.

De Minister schrijft dat de Raad zal bespreken hoe de EU in verschillende fora gezamenlijk op kan trekken en de dialoog kan voeren met partnerlanden. De leden van de VVD-fractie zijn benieuwd wie deze partnerlanden zijn? Waarom zitten er verschillen in de partnerlanden van de Wereldbank, de EU en Nederland? In hoeverre kunnen de landen direct aan de grenzen van de EU, zoals Turkije en Noord-Afrika, gebruik maken van de vergrote leencapaciteit van de Wereldbank en EU-fondsen of -faciliteiten, zoals *delegated cooperation*?

De leden van de VVD-fractie vragen ook wat de gevolgen voor Nederland, als aandeelhouder, budgettair zijn door de aanpassing van de *equity to loan ratio* van de Bank van 20% naar 19%?

De Minister geeft aan dat de beschikbare financiële middelen voor ontwikkeling en klimaat vergroot moeten worden, door het mobiliseren van privaat kapitaal. Wat kan Nederland hier zelf in betekenen? Hoe kan Nederland ervoor zorgen om een groter hefboomeffect te creëren met de publieke gelden voor klimaatfinanciering? En hoe gaat Nederland op dit vlak samen met andere hoge inkomens landen optrekken?

Voorts schrijft de Minister dat er weer nieuwe marktverstoringen worden veroorzaakt door Oost-Europese landen die momenteel unilaterale maatregelen willen nemen door het sluiten van grenzen voor import vanuit Oekraïne. Het kabinet erkent de problemen van deze landen, maar ziet geen oplossing in unilaterale handelsmaatregelen van EU-lidstaten. De leden van de VVD-fractie maken zich grote zorgen over deze ontwikkelingen. Kan de EU niet meer ingrijpen als Oost-Europese landen, zoals Polen en Hongarije, dergelijke importen blokkeren? Ze blokkeren immers niet alleen de import naar hun eigen landen, maar toch ook de doorvoer? En aangezien handelsbeleid een exclusieve bevoegdheid van de EU, is de EU toch ook veel meer in positie hier iets tegen te doen? Daarnaast treffen deze unilaterale handelsmaatregelen Oekraïne, een land in oorlog. Wat de leden van de VVD-fractie betreft een zeer ongewenste ontwikkeling. Heeft de Commissie voldoende middelen om dit soort beslissingen terug te laten draaien? Hoe kunnen zij mogelijk reageren? Welke rol speelt het kabinet en gaat het kabinet spelen komende periode om ook hierop Hongarije en Polen tot de orde te roepen?

Tot slot schrijft de Minister dat het kabinet momenteel bezig is met het vormgeven van de Nederlandse inzet voor de EU-CELAC Top. Is al wel bekend wat de inzet van de EU voor deze Top zal zijn? Wat heeft de EU en Nederland concreet anders te bieden aan de landen in Latijns-Amerika en de Cariben, dan dat China momenteel al aan ze biedt?

Inbreng leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de formele Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking van 4 mei 2023. Deze leden hebben nog enkele vragen aan de Minister.

Hervorming multilaterale ontwikkelingsbanken en follow-up Voorjaarsvergadering

De leden van de fractie van D66 lezen dat Nederland het van belang vindt dat de EU inzet op effectief gebruik van de huidige financiële middelen voor internationale samenwerking en dat tegelijkertijd de beschikbare middelen voor ontwikkeling en klimaat vergroot moeten worden (onder meer door het mobiliseren van privaat kapitaal en het vergroten van belastinginkomsten in partnerlanden). Kan de Minister toelichten wat volgens de regering concreet zou moeten gebeuren in het kader van het effectiever gebruiken van huidige financiële middelen?

Impact en effecten oorlog in Oekraïne op rest van de wereld

De leden van de fractie van D66 maken zich nog steeds ernstige zorgen over de wereldwijde voedselonzekeerheid als gevolg van de oorlog in Oekraïne. De leden vragen zich af wat de schatting is van de impact van de oorlog op voedselzekerheid wereldwijd en waar concreet de behoeften liggen. Kan de Minister daar iets over toelichten? Kan de Minister ook aangeven op welke wijze het gesprek wordt gevoerd met de landen die de meeste impact voelen en welke middelen/instrumenten er zijn om dat te stutten?

De leden van de D66-fractie lezen dat het Solidarity Lanes initiatief van de Europese Commissie voor export van landbouwproducten direct naar de EU, marktverstoringen veroorzaakt en dat Oost-Europese landen unilaterale maatregelen willen nemen door grenzen te sluiten voor import vanuit Oekraïne. De leden lezen dat met de Commissie zal worden gezocht naar oplossingen in dit kader. Ziet de regering zelf al potentiële oplossingen en zo ja, welke?

De leden van de D66-fractie lezen dat Nederland het budget voor mondiale voedselzekerheid gericht op de armste landen (met name in Afrika) intensificeert met EUR 450 miljoen over een periode van vijf jaar. Kan de Minister toelichten hoe dit extra budget besteed zal worden?

De leden van de D66-fractie lezen dat Nederland via een soft-earmarking EUR 4 miljoen heeft gealloceerd voor het Grain from Ukraine initiatief van de Oekraïense president Zelensky om het betreffende Oekraïense graan naar Afrika te vershippen via het WFP. Welke middelen zijn er EU-breed ter beschikking om de uitvoer van graan breder beschikbaar te maken voor de armste landen die de meeste impact voelen?

II. Antwoord / Reactie van de Minister

III. Volledige agenda

Geannoteerde agenda voor de Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking van 4 mei 2023. 2023Z07456 – Brief regering d.d. 21-04-2023, Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, E.N.A.J. Schreinemacher

Verslag van de informele Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking van 8-9 maart 2023. 21 501-04, nr. 257 – Brief regering d.d. 20-03-2023 – Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, E.N.A.J. Schreinemacher

EU-Ontwikkelingssamenwerking rapportage 2023. 2023Z07363 – Brief regering d.d. 20-04-2023 – Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, E.N.A.J. Schreinemacher